

Kommunstyrelsen

Barnrättscertifiering i Nacka kommun

Motion den 27 oktober 2014 av Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det pågår ett aktivt arbete med barnrättsfrågor. Nämnderna har möjlighet att i arbetet med strategiska mål och indikatorer förstärka barnperspektivet. Kommunfullmäktige avslår därmed förslagen i motionen.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår att Nacka kommun får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun och att en plan för införande av barnrättscertifiering utarbetas. Kommunfullmäktige minoritetsåterremitterade ärendet den 21 september 2015, § 220, för att ”besvara att-satserna”.

I underlag från sociala kvalitetsenheten, kultur och fritidsenheten, utbildningsnämnden och välfärd skola redogör verksamheterna för det arbete som redan görs samt kommenterar det omfattande arbete och administration ett certifieringsarbete innebär. Försöket med barnrättscertifiering i Örebro kommun lades ned och det finns ingen färdig metod för certifiering. Det innebär att om Nacka ska införa barnrättscertifiering behöver kommunen arbeta fram en egen certifiering vilket skulle vara oerhört tid- och resurskrävande.

Det bedöms att barnfokus redan finns i verksamheterna. Förutom i det dagliga arbetet med barn arbetar även kommunen med barnfokus genom att uppmärksamma konsekvenser för barn i alla beslut. Kommunen är dessutom med i regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter. I och med att barnkonventionen förväntas bli lag 2018 planeras även för aktiviteter för att förbereda organisationen för denna förändring. I arbetet med framtagande av nämndernas strategiska mål under 2016 finns möjlighet för nämnderna att utarbeta

indikatorer med barnfokus. En certifiering bedöms inte ge någon förstärkning av arbetet utan snarare tvärtom riskerar att skapa ytterligare administration.

Förslagen i motionen

Andreas Falk, Gunnel Nyman Gräff och Martin Hellströmer (S) förslår i motionen

- att Nacka kommun får i uppdrag att utarbeta indikatorer och utbildning för personal för att kunna barnrättscertifiera enskilda delar av verksamheten i Nacka kommun
- att en plan för införande av barnrättscertifiering utarbetas

Motionärerna menar att kommunens verksamheter bör ha ett tydligt barnperspektiv och alltid utgå från barnets bästa. Nacka kommun måste därför intensifiera sitt arbete med att implementera barnkonventionen i sina verksamheter. I motionen beskrivs att det i Örebro pågår ett projekt för att barncertifiera kommunen.

Ärendet

Ärendet återremitterades av kommunfullmäktige den 21 september 2015, § 220, för att ”besvara att-satserna”.

I hanteringen av återremissen har ärendet kompletterats med underlag från sociala kvalitetsenheten, kultur och fritidsenheten samt beslut i utbildningsnämnden. Valfärd skola har lämnat underlag i den första beredningen av motionen.

Underlag från verksamheterna

Valfärd skola beskriver att verksamheten dagligen arbetar för barnen i första hand. Verksamheten har barnens perspektiv i allt som görs. Valfärd skola arbetar målinriktat för att barn och elever ska få en hög kvalitet på sin dag i förskolan och skolan. Alla barn och elever ska känna delaktighet, trygghet och trivsel i de kommunala förskolorna och skolorna och detta är prioriterat i all verksamhet. Genom olika styrdokument och arbetssätt är barnkonventionen en aktiv del av valfärd skolas verksamhet. Valfärd skola anser att verksamheten redan idag arbetar med barnkonventionen som byggsten i det dagliga arbetet och att barn, elever och pedagoger är väl insatta i barns rättigheter i samhället.

Sociala kvalitetsenheten har tagit reda på mer om projektet med barnrättscertifiering i Örebro. Barnrättscertifiering var ett projekt som startade 2012 på initiativ av Rädda barnen i Örebro. Projektet fick medel från Allmänna arvsfonden och hade goda ambitioner att ta fram ett unikt instrument för att mäta hur kommunerna lever upp till barnkonventionen. Projektet blev dock aldrig avslutat. Idag finns inte någon färdig metod för att barnrättscertifiera verksamheter. Det innebär att om Nacka ska införa barnrättscertifiering behöver kommunen arbeta fram en egen certifiering.

Andra certifieringar har tidigare tagits fram i Nacka inom till exempel förskolan, Trygg och säker förskola samt äldreområdet, Safe elderly. Utbildningsnämnden beslutade under hösten 2015 att avveckla certifieringen av Trygg och Säker förskola. Kultur och fritidsenheten beskriver att fritidsnämnden och SISU idrottsutbildarna/Stockholmsidrotten årligen delar ut en utmärkelse, utmärkt förening i Nacka, till ett antal föreningar som uppnår ett antal kriterier som fritidsnämnden beslutat om. Kriterierna för Utmärkt förening är omfattande, i det ingår bland annat att föreningen har en aktuell värdegrund, att det finns en policy motverka mobbning och kränkande beteenden och minst två ledare deltagit i workshop kring ungas delaktighet och inflytande det senaste året.

Erfarenheten är att en certifiering är ett mycket omfattande arbete som för att vara trovärdigt helst ska ha en extern part med för granskning. Ett annat sätt, menar sociala kvalitetsenheten, att arbeta med barnfokus vore att fortsätta uppmärksamma konsekvenser för barn i alla beslut, och även nämnderna särskilt uppmärksamma barns rättigheter när nämnderna formulerar sina strategiska mål.

Utbildningsnämnden menar att barns rättigheter säkerställs genom att de regleras i skollagen, diskrimineringslagen och FN:s barnkonvention. Utbildningsenheten följer upp detta arbete på både fristående och kommunala förskolor och skolor på olika sätt. En barnrättscertifiering kan dessutom ge felaktiga signaler att det finns ett val för verksamheterna att arbeta med barns rättigheter eller inte. En certifiering kan också särskilt behöva dokumenteras, vilket kan bli en arbetsbörda som tar tid från det konkreta arbetet med barn och elever.

Stadsledningskontorets bedömning

Samtliga underlag från verksamheterna anger att barnrättscertifiering inte är det bästa sättet att arbeta med barnen i fokus. Stadsledningskontoret instämmer i att certifieringsarbete kräver en omfattande administration och kan i sin förlängning till och med stjälta fokus från det dagliga arbetet med barn. I och med att försöket med barnrättscertifiering i Örebro lades ned finns inte någon färdig metod för certifiering av verksamheter. Det innebär att om Nacka ska införa barnrättscertifiering behöver kommunen arbeta fram en egen certifiering. Istället för att barnrättsarbetet ligger som en separat process blir det effektivare att få in det in den dagliga verksamheten. Dessutom ingår det som en både lagstyrd och naturlig del i det vardagliga arbetet och i styrningen. Det finns en risk med att certifiering snarare blir en marknadsföring än det ger faktiskt effekt för barnen. Precis som nämns i ett av underlagen finns det även en risk med att certifiering ger felaktiga signaler att det finns ett val för verksamheterna att arbeta med barns rättigheter eller inte.

Andra sätt att arbeta med barnfokus är att fortsätta uppmärksamma konsekvenser för barn i alla beslut. Kommunen är dessutom med i regionalt nätverk för barns och ungas rättigheter. Fokus för nätverket har varit erfarenhetsutbyte samt kompetens- och metodutveckling i

barnrättsfrågor. I och med att barnkonventionen förväntas att bli lag 2018 planeras även för aktiviteter för att förbereda organisationen för denna förändring.

Nacka kommun har fått nya övergripande mål. Stadsledningskontoret ser gärna att nämnderna har barnens fokus i sitt arbete med att ta fram sina strategiska mål och indikatorer.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget får inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Ett certifieringsarbete skulle kunna systematisera arbetet med barn. Det skulle dock riskera att dra resurser från det dagliga arbetet som har barnens fokus. Förslag till beslut innebär att resurser istället används för att kontinuerligt ha barnens fokus.

Bilagor

Beslut om återremiss, kommunfullmäktige 21 september 2015 § 220

Motion

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Kersti Hedqvist
chef förnyelseenheten